

**Stichting Vrijwillige Hulpverlening aan
gedetineerden en ex-gedetineerden**

Jaarverslag 2015

Stichting Vrijwillige Hulpverlening aan gedetineerden en ex-gedetineerden,
Hemonylaan 9A, 1074 BG AMSTERDAM
Tel: 020 – 6703224, Fax: 020 – 6702504,
Bank: NL05 INGB 0005 076231, KvK Amsterdam: 41203208
Email: stichting_vrij@hetnet.nl, Homepage : www.stichtingvrij.nl

Voorwoord

Voor ons ligt het jaarverslag van de STICHTING VRIJ over het jaar 2015.

Ook in 2015 is er door de inzet van onze vrijwillig(st)ers, de staf en het bestuur van de Stichting Vrij het nodige werk verzet voor gedetineerden en ex-gedetineerden. Door de reductie van taken en de hoge werkdruk bij de reclassering en de MMD, waardoor zij allerlei werkzaamheden niet meer kunnen doen, wordt er geregeld een beroep gedaan op Stichting Vrij.

Net als vorige jaren werd een beroep gedaan op de inzet, motivatie en deskundigheid van al onze medewerker(-st)ers, stagiaires en vrijwilligers, hetgeen een grote verantwoordelijkheid legt op de schouders van een ideële vrijwilligersorganisatie als de Stichting Vrij.

Met volle inzet zal onze stichting ook in het nieuwe jaar haar humanitaire werk voorzetten.

Natuurlijk is ook de subsidie van en een goede samenwerking met het Ministerie van Justitie onmisbaar. Ook dit afgelopen jaar deden wij een beroep op het beschikbare budget, met name om de continuïteit te waarborgen. Helaas ontvingen we maar een beperkt deel van de aangevraagde subsidie.

Met dit jaarverslag hopen wij u een goede indruk te kunnen geven van het reilen en zeilen van Stichting Vrij tijdens het afgelopen jaar.

Bestuur STICHTING VRIJ

Maart 2016

Inhoudsopgave Jaarverslag 2015

VOORWOORD	2
INHOUDSOPGAVE JAARVERSLAG 2015	3
H.1 STICHTING VRIJ	4
H.1.1 HET BEGIN	4
H.1.2 DOELSTELLINGEN STICHTING VRIJ	5
H.2 DE KERNGROEP	6
H.2.1 DE KERNGROEPBEZETTING EN VERGADERFREQUENTIE	6
H.2.2 HET BESTUUR	6
H.2.3 DE MEDEWERKERS (STAF)	6
H.2.3 TAKEN	6
H.3 DE STAF	7
H.3.1 DE STAF	7
H.3.2 TAKEN VAN DE STAF	7
<i>H.3.2.1 Bezoeken aan gedetineerden in de penitentiaire inrichtingen</i>	7
<i>H.3.2.2 Voorlichting</i>	8
<i>H.3.2.3 Vrijwilligers</i>	8
<i>H.3.2.4 Klussen</i>	8
<i>H.3.2.5 Signalering</i>	8
H.3.3 VOORWAARDEN VOOR DE TAKEN	8
<i>H.3.3.1 Vergaderen</i>	8
<i>H.3.3.2 Administratieve taken</i>	8
<i>H.3.3.3 Contacten met andere organisaties</i>	9
<i>H.3.3.4 Sociale vaardigheden</i>	9
H.4 BONJO	9
H.4.1 DEELNAME AAN BONJO.....	9
H.5 BEZOEKEN IN PENITENTIAIRE INRICHTINGEN	10
H.5.1 TAALPROBLEMEN	10
H.5.2 DE BEZOEKAANVRAGEN	10
H.5.3 CONTACTEN MET GEDETINEERDEN	12
H.5.4 PENITENTIAIRE INRICHTINGEN	12
H.5.5 BEZOEK OP KANTOOR.....	12
H.6 KLUSSEN	13
H.6.1. AANGEVRAAGDE KLUSSEN.....	13
H.6.2 CIJFERS	13
H.7 VRIJWILLIGERS	15
H.7.1 ACHTERGRONDEN VRIJWILLIGERS	15
H.7.2 VRIJWILLIGERSBIJEENKOMSTEN.....	15
H.7.3 SCHEMATISCH OVERZICHT	16
H.8 ONTWIKKELINGEN BINNEN DE STICHTING	17
H.8.1 PENITENTIAIRE INRICHTINGEN	17
H.8.2 VOORLICHTING	17
H.9 POSTER	18
H.9.1 GEVANGENEN "LAAT ZE NIET ZITTEN"	18
H.9.2 TURNING POINT.....	19
H.10 WARME WINTERKLEDING VOOR GEDETINEERDEN DOOR LEGER DES HEILS	19

H.1 Stichting Vrij

H.1.1 Het Begin

Stichting Vrij is ontstaan op initiatief van de Verenigde Reclasseringsinstellingen. Binnen de reclassering, waar in de zeventiger jaren voor het overgrote deel betaalde hulpverleners werkzaam waren, vroeg men zich af of het niet wenselijk was meer vrijwilligers in te schakelen om gedetineerden te bezoeken. Vanaf het moment dat er gevangenen werden gebouwd werd immers het bezoeken van en hulp verlenen aan gedetineerden al door vrijwilliger(ster)s gedaan. Vanuit godsdienstige en humanitaire motieven waren er diverse organisaties die zich over het lot van gedetineerden ontfermden. Dat waren vooral de kerkgenootschappen. Maar, zoals zo vaak, werd dit particuliere initiatief door de overheid overgenomen vanwege de beheersbaarheid. De vele 'reclasseringinstellingen' werden samengevoegd en de hulpverleners kwamen in dienst van Justitie. De reclassering werd een erkende en professionele organisatie die uitstekend binnen het gevangenisstelsel paste. Daar kwam nog bij dat de reclassering bepaalde werkzaamheden voor Justitie ging verrichten, zoals het schrijven van voorlichtingsrapporten voor de rechter. Aldus werd de reclassering een typisch professionele organisatie.

In 1974 ontstond bij de reclassering de gedachte om weer vrijwilligers bij het werk te betrekken. Na een T.V.uitzending, waarin een oproep werd gedaan aan vrijwilligers die zich voor gedetineerden wilden inzetten, meldden zich vanuit de regio Amsterdam zo'n 120 mensen. Zij werden voor 17 januari 1975 uitgenodigd om eens te komen praten. Uit de ongeveer zeventig belangstellenden werden vijf mensen gezocht om een organisatie op poten te zetten. Op dat moment trok de reclassering zich terug, omdat ze van mening was dat er nu een onafhankelijke organisatie van vrijwilligers kon worden opgericht. In de loop van 1975 werden gesprekken gevoerd met alle belangstellenden en officiële instanties en ging men van start aan het eind van dat jaar met zo'n vijftig vrijwilligers. Op 10 februari 1976 kreeg de organisatie een officiële status in de vorm van een stichting:

“Stichting Vrijwillige Hulpverlening aan gedetineerden en ex-gedetineerden”,

vanwege praktische redenen ook wel Stichting **VRIJ** genoemd.

H.1.2 Doelstellingen Stichting Vrij

Volgens de statuten kent Stichting Vrij twee doelstellingen:

1. Het behartigen van de belangen van hen die op enigerlei wijze in aanraking zijn of zijn geweest met Justitie. Dit komt neer op het bezoeken van gedetineerden door de vrijwillig(sters), hulpverlening door stafleden in Huizen van Bewaring of Gevangenis en daarbuiten aan ex-gedetineerden. Hierbij denken wij aan het bieden van praktische hulp bij huisvesting, financiën, werk en studie, het geven van voorlichting en informatie.
2. Het op gang brengen van en meewerken aan processen in de samenleving die de verbetering van de hulpverlening aan en de positie van gedetineerden en ex-gedetineerden voor ogen staan. Hierbij valt te denken aan het in stand houden en verbeteren van de rechtspositie van gedetineerden, het bewerkstelligen van een mentaliteitsverandering binnen de samenleving, c.q. het bestrijden van vooroordelen, door het geven van uitgebreide informatie en voorlichting. Ook het signaleren van onrechtvaardigheden en het voeren van acties tegen misstanden in de penitentiaire inrichtingen behoort tot de taken van Stichting Vrij

Stichting Vrij tracht dit doel te verwezenlijken door:

1. Het openstellen van ons kantoor. Ex-gedetineerden en gedetineerden kunnen altijd bij ons terecht met allerlei vragen tijdens kantooruren. Dit kan telefonisch, maar ook door middel van een bezoek aan ons pand.
2. Het inschakelen van vrijwilligers bij de directe hulpverlening. Dit komt neer op het bezoeken van gedetineerden, het doen van klussen en het bijstaan in allerlei praktische en schriftelijke procedures, zowel in het gevangeniswezen als daarbuiten.
3. Het aanwijzen van lacunes met betrekking tot de problematiek van gedetineerden en ex-gedetineerden, alsmede het naar vermogen van de Stichting invullen van de leemtes.
4. Het onderhouden van contacten met diverse instellingen en groeperingen die werkzaam zijn op het gebied van strafrechtspiegeling.
5. Het geven van voorlichting en informatie aan belangstellende derden.

H.2 De Kerngroep

H.2.1 De kerngroepbezetting en vergaderfrequentie

Het hoogste besluitvormende orgaan binnen VRIJ is het bestuur. Hierin hebben zitting de secretaris, penningmeester en overige bestuursleden. Het bestuur vormt met de coördinator en stafleden de kerngroep. Elke maand is er een kerngroepvergadering. Deze vergadering is openbaar voor belangstellenden. Het bestuur bestaat op dit moment uit vier leden..

H.2.2 Het bestuur

Het voorzitterschap wordt bij toerbeurt vervuld.

Het bestuur bestaat uit:

- Mr. Ruud Klein, secretaris
- Chris Gort, penningmeester
- Mr. Wim Valk, algemeen bestuurslid
- Drs. Alex Roomer, bestuurslid

H.2.3 De medewerkers (staf)

- Lahbib Haddaoui, coördinator vanaf 1-4-2008
- Henk Woudenberg, ondersteunende werkzaamheden, vrijwilliger
- Stagiaires en overige vrijwilligers

De coördinator heeft de leiding over de staf en bepaalt het beleid op korte termijn.

H.2.3 Taken

Het bestuur ziet er op toe dat de werkzaamheden van de Stichting binnen de doelstellingen blijven en neemt de besluiten daartoe naar aanleiding van of tijdens overleg in de kerngroep. De kerngroep is het orgaan waarbinnen de officiële stichtingsstandpunten over actuele gebeurtenissen in de samenleving worden gevormd. Dit zelfde geldt ten aanzien van nieuwe wetgeving en beleidsvoornemens van andere instellingen, het gevangeniswezen en de overheid. Bij gesprekken met een officieel karakter, bijvoorbeeld met directieleden van een Huis van Bewaring of gemeenteraadsleden, dient minimaal 1 bestuurslid (penningmeester, secretaris of algemeen bestuurslid) aanwezig te zijn. Het bestuur heeft het laatste woord over het in dienst nemen of eventueel ontslaan van stafleden.

H.3 De Staf

H.3.1 De staf

De staf vormt het uitvoerend orgaan van de Stichting Vrij. De dagelijkse leiding berust bij de coördinator. Verder werken er nog twee betaalde stafleden, namelijk één algemeen medewerker en één ondersteunend medewerker. Tevens werken er drie a vier stagiaires. Zij volgen de opleiding sociaal juridische dienstverlening of de opleiding sociale dienstverlening. Daarnaast maken wij natuurlijk dankbaar gebruik van vrijwilligers. De Stichting kan voor allerlei werkzaamheden een beroep doen op zo'n zestig tal vrijwilligers. Deze vrijwilligers houden zich voornamelijk bezig met het bezoeken van gedetineerden in Penitentiaire Inrichtingen.

H.3.2 Taken van de staf

De staf houdt zich bezig met de dagelijkse werkzaamheden van de Stichting.

H.3.2.1 Bezoeken aan gedetineerden in de penitentiaire inrichtingen

De staf handelt alle binnenkomende bezoek- en klussenaanvragen af ten behoeve van gedetineerden, waaronder veel buitenlanders (aangehouden in Nederland maar zonder de Nederlandse nationaliteit). Zij krijgen niet of nauwelijks bezoek en ondersteuning van relaties of bekenden. De staf zoekt dan uit het bestand een geschikte vrijwilliger op die geregeld op 'sociaal' bezoek gaat. Ons werk op dit punt is thans goed bekend binnen de Penitentiaire Inrichtingen.

Bezoekaanvragen bereiken ons langs diverse kanalen. Als belangrijkste daarvan noemen we het Bureau Sociale Dienstverlening / MMD binnen de Penitentiaire Inrichtingen en de gedetineerden zelf. Verder bereiken ons aanvragen via de binnen- en buitenreclassering, bewaarders, advocaten, bureaus voor rechtshulp, geestelijke verzorging, politie en medegedetineerden. Wij zetten ons er voor in om alle bezoekaanvragen te honoreren door middel van onze vrijwilligers en de stafleden van Stichting Vrij. Slechts een enkele keer slagen wij daar niet in of pas na langdurig zoeken naar de juiste taal/vrijwilliger.

De stafleden van Stichting Vrij gaan eveneens bij gedetineerden op bezoek. Het betreft hier zogenaamde hulpverleningsbezoeken, waarbij een gedetineerde onze hulp inroept voor het oplossen van speciale problemen of vragen zoals bemiddeling bij huisvesting, vreemdelingenkwesties, contact met familie of het geven van voorlichting.

Ook na hun detentie zoeken mensen soms nog contact met de stichting. De deur van ons kantoor staat altijd open voor ex-gedetineerden. Sommigen komen langs voor een praatje en een kopje koffie. Anderen roepen onze hulp in bij het oplossen van problemen van uiteenlopende aard, bijvoorbeeld op het gebied van politie/ justitie, huisvesting, levensonderhoud, werk, verblijf en remigratie. Het is namelijk voor veel ex-gedetineerden erg moeilijk om na hun detentie opnieuw te integreren in de maatschappij.

H.3.2.2 Voorlichting

Op aanvraag of op eigen initiatief wordt informatie en voorlichting gegeven over de Stichting aan belangstellende organisaties, instellingen en eventueel media. Hierbij moet vooral gedacht worden aan Penitentiaire inrichtingen, maatschappelijk werk en reclassering.

H.3.2.3 Vrijwilligers

De staf draagt de zorg voor de werving, de begeleiding en het behoud van onze vrijwillig(st)ers. Tevens worden ongeveer vier keer per jaar themamiddagen voor onze vrijwilligers georganiseerd. Hierbij moet je denken aan thema's zoals: voorlichting door een *ervaringsdeskundige* (iemand die zelf in aanraking is geweest met justitie), cultuur en interetnisch werken, huisvesting, verslaving, enzovoorts.

H.3.2.4 Klussen

Grotendeels bestaan de klussen die door Stichting Vrij voor gedetineerden worden verricht uit het ophalen van kleding en persoonlijke eigendommen uit woningen, pensions, opvangcentra of bagagekluisen. Tevens vragen gedetineerden ons om kleding of schoeisel voor hen te kopen of te regelen via het Leger des Heils. Daarnaast komt het voor dat huisdieren verzorgd moeten worden of dat hun post wordt opgehaald. Bij al deze klussen dienen wij schriftelijk gemachtigd te zijn door de gedetineerde of door de reclasseringsmedewerker c.q. algemeen maatschappelijk werker.

H.3.2.5 Signalering

De staf heeft tenslotte als belangrijke taak het kritisch volgen van, en in voorkomende gevallen het reageren op, ontwikkelingen binnen justitie, het gevangeniswezen en de aan justitie gebonden instellingen.

H.3.3 Voorwaarden voor de taken

H.3.3.1 Vergaderen

Stichting Vrij vergadert wekelijks met alle stafleden en stagiaires. Dit zijn stafvergaderingen. Hierin worden alles besproken wat van belang is voor het beleid op de korte termijn.

Naast de stafvergadering is er een maandelijks kerngroepvergadering. Hieraan nemen alle stafleden en bestuursleden deel.

Ook is de Stichting aanwezig bij de algemene vergaderingen van de vereniging BONJO. Daarvoor worden dan enkele bestuursleden c.q. stafleden gedelegeerd. Zij behartigen daar de belangen van de Stichting.

H.3.3.2 Administratieve taken

Deze taak bestaat uit het verwerken van de post, het aannemen van de telefoon, het schrijven en verwerken van brieven, stukken en rapporten, het inwinnen van informatie per telefoon, het administreren van bezoek- en klussenaanvragen en mutaties in het vrijwilligersbestand, gegevensbeheer middels de computer en het bijhouden van het archief.

H.3.3.3 Contacten met andere organisaties

Het onderhouden van contacten met diverse instellingen en groeperingen die werkzaam zijn op het gebied van strafrechtspleging: penitentiaire inrichtingen, reclasseringsinstellingen, individuele reclasseringsmedewerkers, advocatuur, politie en justitie, vreemdelingendiensten, Leger des Heils, Exodus, Humanitas, Algemeen Maatschappelijk Werk, deurwaarders, enzovoorts.

H.3.3.4 Sociale vaardigheden

Iedereen moet beschikken over een gedegen kennis van de sociale kaart om zodoende adequaat hulp te kunnen bieden of indien nodig door te verwijzen.

H.4 BONJO

H.4.1 Deelname aan BONJO

BONJO staat voor Belangenoverleg Niet-Justitiegebonden Organisaties. BONJO functioneert als een vereniging van en voor onafhankelijke vrijwilligersorganisaties en groepen, die zich, op wat voor manier dan ook, inzetten voor verdachten, veroordeelden, (ex-)gedetineerden en/of hun relaties. BONJO beoogt voor de gezamenlijke belangen op te komen en het onafhankelijke vrijwilligerswerk een serieuze plaats te verzekeren naast de activiteiten van reclassering en justitie.

BONJO heeft zich tot een vereniging van losse onafhankelijke organisaties ontwikkeld. BONJO kiest er bewust voor zich niet te bemoeien met de identiteit en de activiteiten van de deelnemers. Al vele jaren geeft Stichting Vrij mede inhoud aan activiteiten en doelstellingen van BONJO.

H.5 Bezoeken in penitentiaire inrichtingen

H.5.1 Taalproblemen

In de penitentiaire inrichtingen te Amsterdam, maar ook daarbuiten, zitten veel buitenlanders die een grote verscheidenheid aan talen spreken. Met de diverse talen waren wij, als steeds, in staat om praktisch alle bezoekaanvragen te honoreren. Hierdoor kunnen wij voorkomen dat een gedetineerde enkele weken op zijn/haar bezoek moest wachten.

ONZE VRIJWILLIGERS EN DE TALEN DIE ZIJ BEHEERSEN

Gesproken taal	Aantal vrijwilligers die deze taal beheerst*
Nederlands	56
Engels	27
Duits	07
Spaans	07
Frans	07
Italiaans	02
Arabisch	02
Chinees	01
Papiament	02
Turks	01
Pools	01
Bulgaars	01
Surinaams	02

* Sommige vrijwilligers spreken meerdere talen

Soms verzwijgt een gedetineerde zijn nationaliteit omdat hij uitwijzing naar zijn land van herkomst vreest. Dit geeft dan wel eens tot misverstanden aanleiding. Niettemin beschikken wij al jaren over voldoende deskundigheid wat talen betreft om te kunnen communiceren met de gedetineerden. Onze bezoeken worden dan ook hoog gewaardeerd en er ontstaat vaak een hechte vertrouwensband tussen gedetineerde en bezoeker.

H.5.2 De bezoekaanvragen

In het jaar 2015 hebben wij in totaal vijf en zestig nieuwe bezoekaanvragen gehad, die in bijna alle gevallen langdurige contacten waren. Een gedetineerde wordt meestal wekelijks bezocht in de penitentiaire inrichting. Daarnaast hebben wij natuurlijk ook nog vele lopende bezoeken en diverse bezoeken van praktische aard voor directe hulpverlening, al dan niet, samen met een maatschappelijk werk(st)er van de desbetreffende inrichting.

In het jaar 2015 kon Stichting Vrij beschikken over plm. 65 vrijwilligers. Voor een bezoek moet al gauw een dagdeel gerekend worden. Regelmatig komt het echter voor dat een gedetineerde wordt overgeplaatst naar een andere inrichting en dat, vooral na langdurige contacten, de vrijwilliger de gedetineerde daar ook bezoekt.

Een bezoek kan dan wel een hele dag in beslag nemen. Zo'n 90% van deze contacten betreffen bezoeken door onze vrijwilligers en 10% betreft hulpverleningsgesprekken door onze stafleden.

AANVRAGEN OM BEZOEK IN 2015

Land van Herkomst	Nieuwe bezoekaanvragen
Nederland	19
Marokko	09
Turkije	04
Suriname	02
Frankrijk	03
Soedan	.
Palestina	01
Uruguay	01
Roemeens	01
Somalische	01
Spanje	03
Totaal	44*

Alle nieuwe bezoekaanvragen konden gehonoreerd worden.

AANGEVRAAGDE TALEN DOOR GEDETINEERDEN BETREFFENDE BEZOEKEN

Talen	Aantal
Nederlands	34
Spaans	02
Arabisch	03
Turks	02
Frans	02
Roemeens	01
Totaal	44*

* Sommige gedetineerden geven meerdere talen op

H.5.3 Contacten met gedetineerden

Veel gedetineerden zijn zeer content met onze aangeboden diensten. Sommige contacten zijn zeer langdurig.

H.5.4 Penitentiaire Inrichtingen

Wij werken voornamelijk samen met verschillende Penitentiaire Inrichtingen binnen Amsterdam, maar profileren ons ook landelijk.

Bezoeken in penitentiaire inrichtingen in 2015

Penitentiaire Inrichting	Aantal nieuwe bezoekers	Aantal lopende bezoeken
P.I. Over-Amstel	18	
P.I. Almere	05	
P.I. Alphen a/d Rijn	02	
P.I. Nieuwegein	01	
P.I. Nieuwersluis	03	
P.I. De Schie Rotterdam	01	.
P.I. Scheveningen	04	
P.I. Lelystad	.	
P.I. Zoetermeer	02	
P.I. Hoogvliet	01	.
P.I. Zutphen	01	.
TBS van der Hoevekliniek	01	
P.I. Vught	02	
P.I. Zeist	02	
P.I. Zwolle	.	
P.I. Zuyderbosch	01	
Totaal	44*	

Bezoek gemiddeld 1x per week, plm. 2000 bezoeken in 2015, plm. 4 uur per persoon incl. reistijd.

H.5.5 Bezoek op kantoor

Zoals al eerder weergegeven is er ook op ons bureau veel aanloop van ex-gedetineerden en ook wel van gedetineerden die met strafonderbreking of verlof zijn. Dagelijks belt of komt iemand op ons kantoor met een hulpvraag. Opvallend daarbij is dat het bijna altijd gaat om problemen over huisvesting en uitkering.

H.6 Klussen

H.6.1. Aangevraagde klussen

Onder klussen verstaan wij het doen van praktische hulpverlening aan gedetineerden die het, veroorzaakt door hun detentie, niet zelf kunnen doen. Wij helpen geen gedetineerden als zij voldoende hulp van kennissen, vrienden of familie hebben of kunnen krijgen. Het aantal aangevraagde nieuwe klussen stijgt enorm. Deze klussen worden aangevraagd via diverse kanalen, zoals door de gedetineerde zelf, de algemeen maatschappelijk werker, de reclasserings medewerker, familie en vrienden. Veel klussen zijn erg tijdrovend vanwege de volgende aspecten: lange reistijden, niet nagekomen afspraken en omdat bepaalde reizen meerdere malen moeten worden ondernomen. Soms kan één klus een hele dag in beslag nemen.

Het gaat hier met name om de volgende klussen:

- Het aanvragen van kleding : Er zijn gedetineerden die helemaal niks bezitten als zij in een penitentiaire inrichting terechtkomen. Zij verzoeken ons dringend om kleding. Voor tweedehands kleding doen wij soms een beroep op het Leger des Heils.
- Het kopen van kleding: Gedetineerden kunnen ons ook machtigen kleding of schoeisel voor hen te kopen en deze vervolgens in te voeren in het desbetreffende penitentiaire inrichting.
- Het ophalen van kleding uit woningen, pensions, kluisen etc. Dit kan ook uit Utrecht, Almere of ergens anders zijn.
- Het ophalen van post en het pinnen van geld.

H.6.2 Cijfers

DIVERSITEIT VAN DE KLUSAANVRAGEN DOOR GEDETINEERDEN

Soort klus	Aantal keer aangevraagd
Kledingaanvragen	59
Kopen van kleding	16
Ophalen van kleding	12
Het ophalen van post	04
Pinnen van geld	20
Overig	08
Totaal	119*

** De klussen kosten gemiddeld 6-8 uur voor een vrijwilliger, stagiar of stafmedewerker, de doorlooptijd bedraagt gemiddeld 1 week.*

KLUSAANVRAGEN VANUIT DE VERSCHILLENDE PENITENTIAIRE INRICHTINGEN**Penitentiaire Inrichting Aantal keer aangevraagd**

P.I. Over-Amstel	87
DC Schiphol	7
TBS Pieter baan cent. Utrecht	1
TBS Oostvaarder kliniek. Almere	1
P.I. Almere	11
Alphen aan de Rijn	2
P.I Scheveningen	1
P.I. Zoetermeer	3
Nieuwersluis	3
P.I. De Schie	2
P.I Zwaag	..
P.I Heerhugowaard	1
P.I Lelystad	..
Overig*	..
Totaal	119

* klussen t.b.v. van cliënten kort na detentie (begeleiding naar dienstverlenende centra, postadres, juridisch loket etc...)

Bovenstaande klussen hebben alleen betrekking op officiële klusaanvragen die ons kantoor bereiken via reclassering en andere kanalen. Deze gegevens betreffen dus niet de klussen die onze vrijwilligers voor hun gedetineerden doen

H.7 Vrijwilligers

Het werk van Stichting Vrij ten behoeve van de gedetineerden kon al die jaren worden gedaan dankzij de inzet van een grote groep vrijwilligers. De afgelopen jaren schommelde ons bestand rond de 60-65 mensen. Onder de bezoekers is er een flink aantal dat al vele jaren voor ons werkt en op wie wij nooit tevergeefs een beroep doen. Niettemin heeft ons bestand regelmatig aanvulling. Diverse vrijwilligers hebben geen betaald werk en vinden na verloop van tijd werk, vangen (opnieuw) met een studie aan, of verhuizen. Daarnaast dienen wij nieuwe mensen aan te trekken die bepaalde talen spreken. Zo zouden wij de groep die Arabisch spreekt willen verbreden. Soms komt het ook voor dat mensen afhaken door ondervonden teleurstellingen die in ons werk nu eenmaal onvermijdelijk zijn. Zo komt bijvoorbeeld een gedetineerde niet opdruven vanwege het vroege bezoekuur. Of de wederzijdse communicatie verloopt moeizaam ondanks de inspanningen van de vrijwilliger, hetgeen als zeer teleurstellend wordt ervaren.

De meest voorkomende problemen bij het bezoeken van gedetineerden zijn:

- De gedetineerde is plotseling op transport: omdat hij wordt overgeplaatst naar een andere gevangenis, voor de rechter moet verschijnen, naar het ziekenhuis is of op bezoek bij een familielid in een andere gevangenis.
- Vroege bezoektijden
- De gedetineerde wordt niet of verkeerd opgeroepen.

Ondanks voorkomende misverstanden en problemen wordt ons werk door de vrijwilligers als plezierig en verrijkend ervaren.

H.7.1 Achtergronden vrijwilligers

De achtergronden lopen uiteen van verpleegster tot huisvader, van medewerker advocatenkantoor tot student. Ook zijn er enkele ex-gedetineerden actief als vrijwilliger. De verhouding man/vrouw is gelijk. Over het algemeen zijn de vrijwilligers van middelbare leeftijd, in elk geval boven de 35 jaar. Het vrijwilligerswerk van Stichting Vrij kan onderverdeeld worden in bezoek- en correspondentiegroepen voor gedetineerden. Geconstateerd wordt dat de werving doorgaans geen probleem is. Redelijk veel mensen lijken toch nog steeds begaan met de problematiek van de gedetineerden. Maatschappelijke bewogenheid lijkt dan ook de belangrijkste motivatie van vrijwilligers. De werving bij Stichting Vrij gebeurt met name door folders, posters, website en mond-tot-mondreclame.

H.7.2 Vrijwilligersbijeenkomsten

Vier keer per jaar worden de vrijwilligers uitgenodigd voor een nuttige en ook gezellige bijeenkomst. Er wordt een thema behandeld en er kunnen vragen gesteld worden aan deskundigen uit de PI's.

H.7.3 Schematisch overzicht

Naam	Omvang	Profiel	Doelstelling	Doelgroep	Activiteiten
Stichting Vrij	60 vrijwilligers 1 coördinator, 2 vaste stafleden, 5 stagiaires	70% > 35 jaar Man/vrouw verhouding ongeveer gelijk.	Hulpverlening aan (ex-) gedetineerden. Verbeteren van de rechtspositie en het behartigen van de belangen van (ex-) gedetineerden.	Verdachten, ex-gedetineerden en gedetineerden	Bezoek voor gedetineerden, Correspondentie met gedetineerden, Het verlenen van praktische hulpverlening, Het doen van klussen. Materiele – en immateriële hulpverlening

H.8 Ontwikkelingen binnen de stichting

H.8.1 Penitentiaire Inrichtingen

Ook in 2015 is Stichting Vrij druk bezig geweest om haar cliëntenbestand te vergroten door het intensiveren van de contacten met de Penitentiaire Inrichtingen. Door de veranderingen bij de Reclassering en in de Penitentiaire Inrichtingen is de bekendheid van Stichting Vrij niet optimaal. Om dit te verbeteren voeren we geregeld gesprekken met de Penitentiaire Inrichtingen en geven we voorlichting over wat we doen. Dit levert voor Stichting Vrij geregeld bezoekaanvragen op. Toch is door het versoberde regiem in de gevangnissen en huizen van bewaring weinig ruimte overgebleven voor bezoeken.

Door al deze ontwikkelingen verwachten wij een stabilisatie van bezoek- en klusaanvragen in 2015.

H.8.2 Voorlichting

De Stichting heeft ook in het jaar 2015 getracht de (naams)bekendheid bij het algemeen maatschappelijk werk, reclassering, vrijwilligers en de cliënten zelf via allerlei kanalen te vergroten. Wij hebben op aanvraag of op eigen initiatief veel voorlichting gegeven aan geïnteresseerde belangstellenden.

Stichting Vrij probeert, in hoeverre zij dat kan, mee te gaan met de tijd. Met name binnen het elektronisch verkeer. Wij zijn bereikbaar via het emailadres: **stichting_vrij@hetnet.nl**. Tevens zijn wij in het bezit van een website, om meer vrijwilligers aan te trekken. Ons website is te bezichtigen op **www.stichtingvrij.nl**.

Stichting Vrij heeft ook een poster. Het is de bedoeling dat deze veelvuldig in de verschillende Penitentiaire Inrichtingen wordt opgehangen. Via deze manier kan een cliënt direct vernemen van het bestaan van Stichting Vrij in contact treden met de Stichting. De tekst op de poster is geschreven in diverse talen, zodat iedereen gebruik kan maken van onze diensten.

"Gevangenen, laat ze niet zitten"

- Voor een gesprek van mens tot mens-

Eind van 2012 is deze bundel gepresenteerd met mooie verhalen over vrijwilligers en de gedetineerden die ze bezoeken. De bundel is geschreven door Pieter Blik, vrijwilliger.

Er is een voorwoord opgenomen van John van den Heuvel.

De uitgever is Boekenbent, de prijs per bundel is 10 Euro, ook verkrijgbaar via Bol.com

Begin 2015 is het boekje gepresenteerd bij RTL-boulevard.

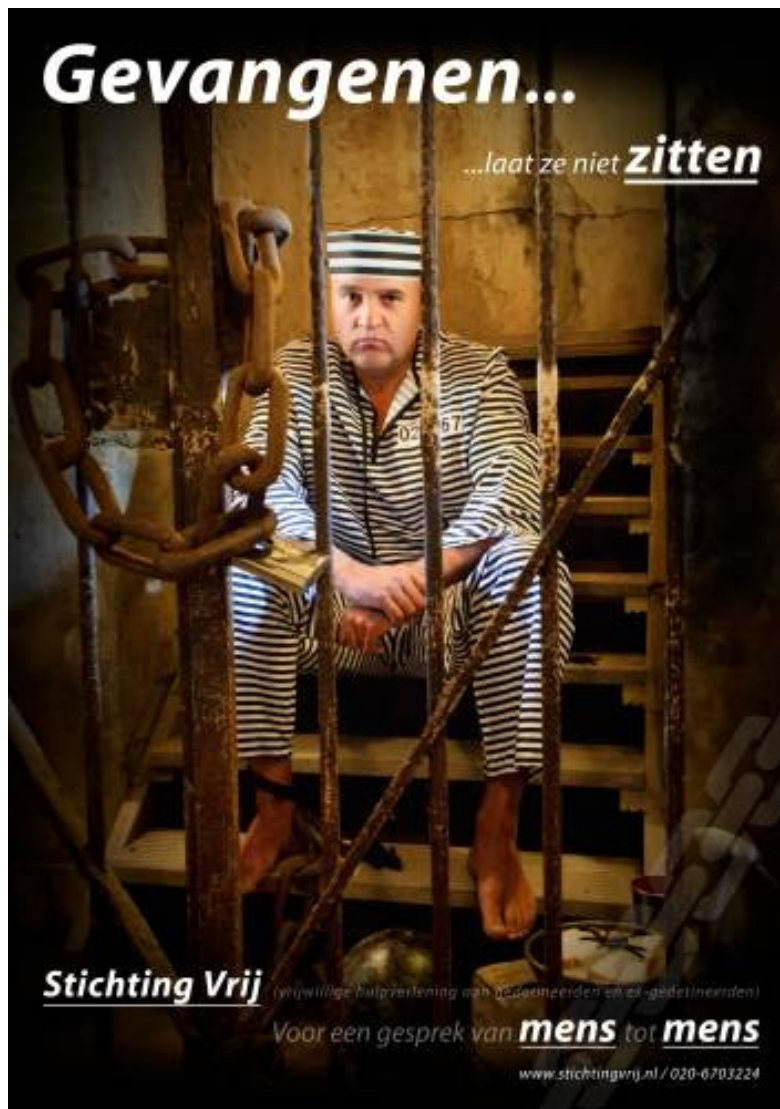
Zie verder de website van de Stichting.

H.9 Poster

H.9.1 Gevangenen "Laat ze niet zitten"

John van den Heuvel heeft op verzoek van Pieter Blik, vrijwilliger van Stichting VRIJ, meegewerkt aan de poster die de gevangenen bekend wil maken met de mogelijkheid om geregeld bezoek te ontvangen tijdens detentie.

Natuurlijk is de poster ook bedoeld voor de medewerkers in de Penitentiaire Inrichtingen, zodat zij de Stichting VRIJ gemakkelijk kunnen vinden als een gedetineerde behoefte heeft aan bezoek.

H.9.2 Turning Point

Al jaren wilde de Stichting VRIJ het gat dichtten tussen de opsluiting en het weer op eigen benen staan in de maatschappij. Veel gedetineerden komen op straat te staan en zijn onvoldoende voorbereid. Het project Turning Point probeert de gedetineerde een aantal maanden voor vrijlating de hand te reiken en na de vrijlating een tijd te begeleiden in 4 basisbehoeften : identiteitspapieren, wonen/postadres, inkomen/uitkering en werk. Daarnaast zal bezien worden in hoeverre geholpen kan worden met schuldsanering en het opbouwen van een (nieuw) sociaal netwerk. Van de begeleiders wordt veel geëist omdat het een moeilijke groep is om te begeleiden; er zal veel tijd worden besteed aan de opleiding en ondersteuning. We zijn in de loop van 2010 met het project begonnen door het opstellen van procedures, het uitzoeken van trainingen, het maken van folders en het starten van proefprojecten. Uit de ervaringen destilleren we verbeterpunten voor de training en begeleiding van de vrijwilligers. Al gaande weg zien we dat het werkt en zijn de protocollen mede onderwerp van de trainingen van de vrijwilligers.

In 2015 is door een goede samenwerking met Surant besloten om het project uit te breiden en de leiding van het project over te hevelen naar Surant..

H.10 Warme winterkleding voor gedetineerden door Leger des Heils

Op 2014 heeft **Leger des Heils ReShare** pakweg dertig setjes kleding gebracht naar Stichting Vrij in Amsterdam. Deze stichting ziet om naar mensen in de gevangenis. Vrijwilligers van de stichting brengen...n bezoeken en inventariseren wat de gedetineerden nodig hebben voor hun levensonderhoud. Per jaar krijgt de stichting circa tweehonderd aanvragen voor kleding, vooral in de wintertijd. Dat is voor Leger des Heils ReShare een mooie reden om te helpen. Wij zamelen immers uw kleding in om weer door te kunnen geven aan mensen die het nodig hebben. Ook mensen in de gevangenis; het Leger des Heils is er voor iedereen.